VÅRRNUMMER • ÅRGÅNG 84 • NR 2
Berga i JUNI 2024

Borg-Skum

Kamratföreningen Vapenbrödernas tidskrift

VAPENBRÖDERNA ÄR
STOCKHOLMS AMFIBIEREGEMENTES KAMRATFÖRENING

ORDFÖRANDEN HAR ORDET

AV: HANS GRANLUND

Systrar och bröder!

När ni läser detta är det redan semestertider för många, och landstigningssäsong för andra. Länge levde regementet ett cykliskt liv präglat av inryckning av en åldersklass, först grundläggande och allteftersom mer avancerade övningar som när våren sakta började övergå i sommar såg färdiga förband samtränas och fullända sina färdigheter. Det var landstigningssäsong. Hotet om en invasion över Östersjön var alltid som störst under sommarhalvåret när vädret stod en angripare som behövde korsa Östersjön bi.

Denna hotbild styrde också hur utbildningsåret indelades. Grundutbildning vintertid, alltmer komplexa övningar under våren och högst förmåga när hotet var som störst. I den andra vågskålen låg värnpliktsinstrumentets behov av att ingripa så lite som möjligt i den enskildes liv. Något som styrde utbildningsåret till att avslutats i höjd med att universitetens höstterminer inleddes och företag efter industrisemestern åter började anställa. Hotet om en landstigning över Östersjön kvarstod dock långt in i september, oktober. Detta hanterades med repetitionsövningar. Tidigare åldersklasser kallades in i upp till fem veckor för att fylla beredskapsåret intill dess att väder och årstid inte längre medgav storskaliga landstigningsoperationer. Så kunde det hela börja om igen med nästa åldersklass. Så såg hela kalla kriget ut. Idag är utbildningsrytmen annorlunda, men känslan av att ha genomfört sin värnplikt är sannolikt densamma. I detta nummer får vi läsa hur några kamrater ur årets värnpliktsomgång har upplevt sin tid vid förbandet.

Idag pågår det återigen krig i Europa. En militärt försämrad utveckling i Östersjön kan inte längre uteslutas. Men idag, till skillnad från i gamla tider, är regementet beredskapsbemannat året runt, samtidigt som man likt förr bedriver omfattande grundutbildning av åldersklassen. Man är ständigt redo, men detta kostar på. Det sliter på materielen, personalen och övningsterrängen. Det är priset som måste betalas för att vara bäst när det gäller. Innevarande år är inte något undantag.

Ett axplock: Regementet leder övningen Baltops, har vidare genomfört beredskapsövning Nifelheim i nedre Norrland för första gången på länge, har infört en ny förbandstyp, den Marina basbataljonen och dessutom som alla år genomfört Övning Amfibie. Om allt detta kan ni läsa i detta nummer av Borg-skum. Utöver detta är det i år 125 år sedan Vapenbröderna grundades, Sveriges äldsta militära kamratförening. Detta firar vi med en kamratföreningsträff på Berga i slutet på sommaren. Information om träffen hittar ni längre in i tidningen. Jag hoppas ni redan har anmält er.

Kriget i Ukraina fortsätter på elfte året och är också inne på sitt tredje år efter den fullskaliga invasionen. När jag skriver detta har Sverige precis haft besök av *president Zelenskyj*. Tillsammans med våra natobröder har hela Norden nu slutit avtal om tioåriga säkerhetssamarbeten med Ukraina, och det största svenska militära stödpaketet hittills har presenterats. Samtidigt som det offentliggjordes besökte jag själv en kadettskola någonstans i Ukraina där blivande officerare förbereder sig för att ta examen, och därefter med stor sannolikhet skickas mot fronten och sina första befäl. Mina tankar går till dem, samtidigt som jag minns mina egna första år som en del av regementet.
Ni som idag är de yngsta och ofta drar de tyngsta lassen – ***sträck på er, var stolta över era insatser.***
Vi är många som ofta tänker på er.

VI BYGGER TIDNINGEN TILLSAMMANS

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Kanske är jag tjatig nu, men vissa saker tål att upprepas mer än en gång. Tack till alla er som tagit er tid att bidra med material till detta nummer. Utan er skulle det aldrig vara möjligt att producera denna tidning. Så enkelt är det.

Ni har återigen delat med er av unika insikter, reflektioner, erfarenheter och perspektiv som tillsammans erbjuder oss som läsare en bra inblick i vad som hänt, händer och kommer att hända, såväl vid regementet som inom Försvarsmakten i stort. Något vi i redaktionsgruppen är oerhört glada och evigt tacksamma över att få möjlighet att lyfta fram.

Till alla läsare. Vi hoppas att ni finner lika mycket glädje i detta nummer som vi har gjort när vi har satt ihop det. Fortsätt att höra av er mer med frågor, förbättringsförslag och idéer. Er feedback och ert stöd är minst lika ovärderligt för oss, och vi ser fram emot att fortsätta denna resa tillsammans med er.

Till er alla: Tack än en gång från oss i redaktionsgruppen för att ni är en del av vår tidning och Vapenbrödernas gemenskap. Tillsammans gör vi detta möjligt.

NYA MEDLEMMAR

VI HÄLSAR DIG VÄLKOMMEN I KAMRATKRETSEN

Ronnie Andersson, Mats Karlsson,
Eva Geijer Lilliehöök, Ola Strangeways, Joakim Karlsson,
Fredrik Brunnström, Gustaf Clarin

Avliden medlem

Vi tackar för hans trohet och behåller honom i vårt minne

Magnus Holmqvist

ÅK MOT SYD, NORD, ÖST ELLER VÄST,
VI KÖR TILL EN SKOLRESA ELLER FRÅN DIN FEST

Förutom att köra er dagligen i tjänsten så kör vi er gärna även privat efter era önskemål.

Boka din buss:
www.westinbuss.se
08-545 424 20

WESTIN BUSS

VÄLKOMMEN ATT FIRA VAPENBRÖDERNA 125 ÅR

OCH DELTA I KAMRATFÖRENINGSTRÄFF 16–18 AUGUSTI PÅ BERGA

Härmed inbjuds till 2024 års kamratföreningsträff den 16–18 augusti på Berga.

I samband med träffen högtidlighåller vi Vapenbrödernas 125-årsjubileum och träffas för en allmän försystring och förbrödring kamratföreningarna emellan.

Temat i år är Stockholms amfibieregementes framtid och utvecklingen av krigsförbanden 2. amfibiebataljonen och 2. marina basbataljonen. Vid träffen deltar, utöver Vapenbröderna, kamrater från KA 2, KA 3, Amf 4 och KA 5 kamratföreningar. På kvällen är det jubileums- och kamratföreningsmiddag.

PROGRAMMET I STORT

Under fredagen sker ankomst till Amf 1/Berga och inkvartering, följt av grillmiddag på kvällen. Under lördagen är det föredrag och materielförevisningar. På eftermiddagen genomförs en ceremoni för högtidlighållandet av Vapenbröderna 125 år samt föredrag om amfibiebataljonen, marina basbataljonen samt guidning i slottet alt. minneshuset. På kvällen firar vi med en jubileumsmiddag som C Amf 1 tillsammans med ordföranden är värd för. Söndag morgon ägnas åt återställning och hemtransport.

TRE ANMÄLNINGSALTERNATIV

För deltagande krävs betalt medlemskap i Vapenbröderna för 2024.

Alternativ 1
Följer evenemanget från fredag till söndag vilket omfattar grillbuffé, två frukostar, en lunch samt jubileumsmiddag. Möjlighet att medfölja busstransport till och från Berga kommer att erbjudas.

Kostnad 500 kr

Alternativ 2
Följer evenemanget från lördagen till söndag vilket omfattar en lunch, jubileumsmiddag samt frukost. Möjlighet att medfölja busstransport till och från Berga kommer att erbjudas.

Kostnad 250 kr

Alternativ 3
Deltar endast under lördagen vilket omfattar lunch och jubileumsmiddag. Möjlighet att medfölja busstransport till och från Berga kommer att erbjudas.

Kostnad 200 kr

Om du ser eller har behov av andra alternativ för deltagande och ordnar egen transport, vänligen kontakta Vapenbröderna på **info@vapenbroderna.se** så får vi se hur vi kan lösa ut det.

TRANSPORTER OCH BOENDE

Busstransport kommer ordnas från Stockholms Östra via Gullmarsplan yttre till Berga tur och retur. Turlista enligt följande:

a. Fredag 16/8 – Stockholms östra kl 1500 via Gullmarsplan yttre cirka kl 1515 med ankomst Berga kl 1545.

b. Lördag 17/8 – Stockholms östra kl 0800 via Gullmarsplan yttre cirka 0815 med ankomst Berga kl 0845.

c. Lördag 17/8 – Retur från Berga kl 2230 via Gullmarsplan till Stockholms östra.

d. Söndag 18/8 – Bussen lämnar Berga klockan 0930, via Gullmarsplan, till Stockholms östra.

Boende kommer erbjudas i logement motsvarande. Sängkläder och handduk kommer att tillhandahållas.

ANMÄLAN

Observera att det inte går att bara dyka upp utan föranmälan och registrering.

Om du inte anmält ditt intresse tidigare ber vi dig anmäla dig enligt följande till **info@vapenbroderna.se**. I anmälan anges:

- Namn och Personnummer
- Telefonnummer
- Eventuella matallergier
- Eventuella övriga begränsningar/önskemål
- Deltar enligt alternativ 1, 2 eller 3
- Önskat transportsätt:
  - ***1)*** Busstransport ➔ Välj tur a, b, c och/eller d
  - ***2)*** Eget fordon ➔ ange regnr

Därefter erläggs avgiften för det alternativ du valt till föreningens ***bankgiro 294-9816***. Ange ditt namn och födelseår som referens. Betalning måste vara oss tillhanda ***senast 5 juli.***

Har du tidigare gjort en intresseanmälan och ***fått svar på den*** ber vi dig att dels komplettera din anmälan enligt ovan och därefter betala för det alternativ du önskar till föreningens ***bankgiro 294-9816***. Ange ditt namn och födelseår som referens. Betalning måste vara oss tillhanda ***senast 5 juli.***

Svar på frågor m.m. e-post: **info@vapenbroderna.se**

Varmt välkomna önskar Vapenbrödernas styrelse

ÅRSMÖTET DEN 5 MAJ PÅ BERGA

AV: CARL VON GERBER

Årsmötet genomfördes traditionsenligt i militärrestaurangen på Berga. Mötet leddes av *1. vice ordförande Anders Enström* då ordförande *öv Hans Granlund* ännu har kvar sin tjänst som försvarsattaché i Kiev och därmed inte kunde närvara. I stort avlöpte mötet väl även om det blev en viss diskussion kring stadgeändringen gällande antalet medlemmar i styrelsen. Efter en kortare diskussion som följdes av omröstning kunde de föreslagna stadgeändringarna, med viss modifiering, fastställas. Det blev ingen större förändring vad gäller styrelsen sammansättning. Vilka som ingår i styrelsen framgår av föreningens hemsida. Alla årsmöteshandlingar finns tillgängliga här:
www.vapenbroderna.se/arsmoten/

I samband med årsmötet förrättades även utdelning av utmärkelse. *Carl von Gerber* tilldelades utmärkelse i valören brons för sitt engagemang i kamratföreningen.

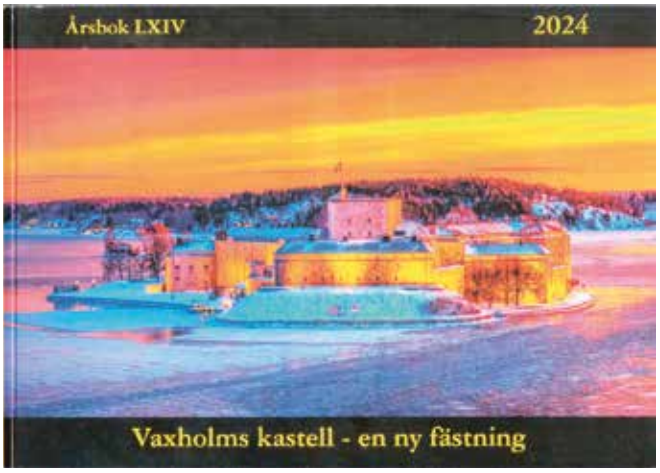
Efter årsmötet genomfördes två uppskattade och intressanta föredrag. *C Amf 1 öv David Saflind* berättade om regementet och om Marinen i stort med fokus på den nya logistikbataljonen, 2. Marina basbataljonen, som Amf 1 ansvarar för. *Öv Björn Wollentz,* forsknings- och utvecklingschef på FMV, talade om forskning och teknikutveckling samt behovet av förändrade arbetssätt mellan främst Försvarsmakten och Försvarets materielverk.

Foto: Carl von Gerber

Foto: Carl von Gerber

VAXHOLMS FÄSTNINGSMUSEUMS ÅRSBOK 2024

AV: CARL VON GERBER

Årsboken, rikt illustrerad, gör som vanligt en resa i tiden och tar oss med till en intressant plats och händelse. Det kan verka lite udda att skriva om huvudobjektet, *Vaxholms kastell,* som de flesta säkert känner till väl. Därför kan det inte vara helt lätt att komma med något nytt. Men faktum är man har lyckats mycket bra med att beskriva kastellet på ett intressant sätt, även om det är korta nedslag i historien, tillsammans med fina illustrationer från både förr och nu.

Vaxholms kastell har likt många andra försvarsanläggningar präglats av det politiska spelet som alltid påverkar den militära förmågeutvecklingen. Det kan vara nyttigt att bli påmind om det då och då. Den ständiga kampen om den ändliga resursen pengar verkar vara tidlös. Något annat som påverkar militär förmågeutveckling är teknikutvecklingen. Kastellet var inte heller förskonat från det. I takt med att artilleriet utvecklades som möjliggjorde penetration av de *”ogenomträngliga”* murarna och att fartygen blev större så de behövde gå genom *Oxdjupet* ledde så småningom till att *Vaxholms kastell* miste sin roll att försvara Stockholm. Även om kastellet inte längre fullgör sin uppgift som det var tänkt är det en plats som av många anledningar är väl värt att besöka oaktat om man är intresserad av det rent militära, arkitektur eller hur människor bodde och levde på den tiden. Artikeln om *”Vaxholms Kastell – en ny fästning”* och bilderna lockar onekligen till ett besök på plats för att uppleva historiens vingslag och för att se vyerna i verkligheten.

Mer information om Årsboken, Vaxholms Fästnings Musei Vänner och medlemskap i vänföreningen hittar du på **www.vaxholmsfastning.se/vanforening/**

VETERANDAGEN

I vanlig ordning svajade Vapenbrödernas fana i vinden under högtidlighållandet av veterandagen intill Sjöhistoriska riksmuseet i Stockholm. Extra speciellt i år var att specialistofficer, *översergeant Oscar Karlsson* ur Kustjägarkompaniet tilldelades Försvarsmaktens medalj för internationella insatser med spänne och lagerkrans för sina insatser i samband med striden i Imenas, Gao, Mali 2022-07-06. Detta med följande motivering;

”Översergeant Karlsson ledde under svåra förhållanden, med stor fara för eget liv och en hög grad av sinnesnärvaro, det synnerligen vitala inledande skedet i striden i Imenas, Gao, Mali 2022-07-06.”

Foto: Vapenbröderna

Foto: Försvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

PERSONLIG UTVECKLING OCH STARKA KAMRATBAND

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Efter nästan elva månaders intensiv och krävande utbildning vid Stockholms amfibieregemente närmar sig nu *Carl Lindberg, Cordelia Melén Olsson* och *Nilas Fellenius* slutet av sin grundutbildning. Deras resa har varit fylld av utmaningar och prövningar, men också av personlig utveckling och starka kamratband. Här delar de med sig av sina erfarenheter och reflektioner kring hur tiden vid Amf 1 varit.

– Jag gick in med bilden av att det skulle vara mer som alla rövarhistorier från ens pappa eller polare, med mycket skrikande och många armhävningar. Och absolut, det har väl blivit några armhävningarna, men min tjänstgöring har varit en starkt positiv upplevelse. Jag har fått testa nya grejer som jag aldrig hade fått göra om jag inte var här och pressat mig på sätt som jag inte kunde föreställa mig innan jag själv fick uppleva det, säger *Carl Lindberg,* förtroendevald och grg-laddare på amfibieskytteplutonen.

När han får frågan om han skulle rekommendera andra att genomföra sin grundutbildning på Amf 1 är svaret solklart. Och samma gäller för de andra två också – *Cordelia* och *Nilas*. Trots oerhört tuffa moment och flertalet tillfällen då de trötta, blöta och less ställt sig frågan om det verkligen är värt allt slit förmedlar de samma bild: att de lärt sig så oerhört mycket om sig själva.

Cordelia Melén Olsson, gruppchef för en stridsledningsgrupp, delar liknande insikter och trycker på den om personliga utvecklingen som utbildningen möjliggjort.

– Jag klev in med inställningen att gemenskap och *”alla tillsammans löser allt”* var viktigt, likaså att jag skulle få lära mig nya saker man inte gör civilt.

Men jag var inte beredd på hur mycket jag som person skulle växa. Den personliga utvecklingen och testandet av gränser har varit en positiv upplevelse. Likaså har man lärt känna sig själv i svåra förhållanden och hur mycket kroppen faktiskt klarar av, säger *Cordelia Melén Olsson,* och fortsätter.

– Stridshinderbanan på Amf 1 satte skräck i mig från start och att få klara den tillsammans med patrullen var den största lättnad och känslomässiga stund jag varit med om!

Även för *Nilas Fellenius,* ställföreträdande gruppbefäl, är det just känslan av att ha avklarat ett tufft prov och moment under utbildningen som etsats sig fast extra hårt på minnet.

– Mitt mest speciella ögonblick under värnplikten var när C 2.amfbat *överstelöjtnant Appelgren* sade de då så vackra orden *”övningen* (Övning amfibie, reds kommentar) *är härmed avslutad”*. Glädjen som rusade ut i hela kroppen och tyngden som släppte från mina axlar är ett ögonblick jag skulle göra mycket för att få tillbaka. Med en obeskrivlig lycka skakade vi varandras och befälens händer med Torleif på armen.

Alla tre soldaterna lyfter särskilt fram övning amfibie som en av de mest utmanande, men också mest givande upplevelserna under deras utbildning. Ett utbildningsmoment som både tydligt visade på vikten av att kunna fungera som ett lag och där den mentala och fysiska förberedelsen inför övningen var avgörande för att klara av de påfrestningar som väntade.

– Den psykologiska påfrestningen innan var som tortyr, men man förlitade sig på utbildningen, sina kamrater och att man skulle klara det, vilket jag var väldigt stolt över när jag gick i mål, säger *Cordelia*.

För att klara av utbildningen till amfibiesoldat idag tror hon att de viktigaste egenskaperna är god samarbetsförmåga, ödmjukhet och ett driv till att utvecklas för att alltid göra ditt bästa. Egenskaper som även *Carl* och *Nilas* ser som avgörande.

– Jag tror mycket på att man bör ha ett öppet sinne. Man måste vara villig att anpassa sig och man måste vilja bli bättre. Såklart ska man också vilja ha roligt, för det har man, säger *Nilas*.

Gemensamt för alla tre är också, kanske inte helt oväntat, att de under utbildningen utvecklat en djup uppskattning för de små sakerna i livet. Att kunna träffa vänner och familj när man vill eller något så enkelt som att strunta i att ställa klockan och ta sovmorgon.

Ändå har de alla tre glädjande nog valt att efter sin utbildning fortsätta sitt engagemang inom Försvarsmakten. Att de positiva erfarenheterna av att dela allt med sina kamrater, dygnet runt, under elva intensiva och utmanande månader konkurrerar ut de negativa råder ingen tvekan om.

– Jag rekommenderar starkt att genomföra sin grundutbildning vid Stockholms amfibieregemente. Det kommer vara tufft, du kommer vilja ge upp men du måste tro på dig själv. För all misär som du kommer uppleva finns det fler gånger du med vänner kommer skratta, må jävligt bra och känna dig oerhört stolt över dig själv, säger *Cordelia* innan *Carl* avslutar.

– Alla underbara kamrater som man träffat, allt man lärt sig från alla kompetenta befäl och allt man fått uppleva som man annars aldrig hade fått om man inte gjorde sin grundutbildning vid Stockholms amfibieregemente. Bara gå ner från Munin till matsalen och blicka ut över en solig Horsfjärden gör det oslagbart.

Foto: Utbildningskompaniet/Amf 1

Foto: Utbildningskompaniet/Amf 1

Foto: Utbildningskompaniet/Amf 1

INTERVJU MED FÖRSVARSATTACHÉ RIKARD ASKSTEDT – FÖRSVARSMAKTENS MAN I USA

AV: VICTOR IHRE PERSSON

Foto: Försvarsmakten

Generalmajor Rikard Askstedts CV går att sammanfatta med ett ord – imponerande. Utöver vad han själv beskriver som en traditionell start på karriär vid KA 1 i Stockholm i mitten av 80-talet har Rikard, bara för att nämna några befattningar, både hunnit med att tjänstgöra i Afghanistan, vara chef för militärhögskolan Karlberg och i rollen som planeringschef ansvara för utarbetandet av Försvarsmaktens budgetunderlag till regeringen, samt ÖB's råd inför försvarsbeslut.

Som om detta inte vore imponerande nog är han dessutom, sedan lite drygt ett år tillbaka, Sveriges försvarsattaché i Washington DC, USA – Västvärldens säkerhetspolitiska epicentrum. En befattning och ett sammanhang som vi i Borg-Skum tacksamt tog emot möjlighet att fördjupa oss lite närmare i.

Det som följer nedan är således ett försök att ge er som läsare en inblick i vad som händer på andra sidan Atlanten och hur framtiden ser ut för det svensk-amerikanska försvarssamarbetet.

– Det har varit och är mycket inspirerande att arbeta här inte minst eftersom många, inte minst USA, är så intresserade av Sverige och vad vi kan bidra med både inom NATO, inom Arktisområdet, inom försvarsmateriel- och ammunitionsområdet, inleder *Rikard* på vår första fråga om hur det har varit att arbeta i USA och den amerikanska maktens centrum i en historisk tid som denna.

Det har vid genomförandet av denna intervju passerat dryga två månader sedan Sveriges ansökan ratificerades och landet blev en fullvärdig medlem av försvarsalliansen NATO. Ett paradigmskifte i den svenska säkerhetspolitiska doktrinen och en förändrad vardag som enligt *Rikard* redan märkts av. I och med inträdet har nu nämligen nya dörrar öppnats upp fler och fördjupade samarbeten, inte minst med just USA.

– Genom USA's roll som supermakt, med sin helt dominerande ställning inom NATO, är i praktiken allt samarbete med USA viktigt. Med stor säkerhet den viktigaste militära och säkerhetspolitiska bilaterala relationen Sverige har, förklarar *Rikard* på frågan om hur han ser på Sveriges och USA bilaterala försvarssamarbete idag. En fråga som få andra är lika insatta i.

Som Sveriges försvarsattaché i USA har nämligen *Rikard* det övergripande ansvaret för att, tillsammans med sina kollegor, stödja försvarssamarbetet mellan USA och Sverige på olika nivåer, följa och rapportera om hur USA:s försvar utvecklas, samt främja svensk försvarsmaterielexport i de fall så kallad försvarsnytta föreligger. Det vill säga i de fall det är gynnsamt för Försvarsmakten och/eller det svenska försvaret i stort. Ett arbete som baserat på *Rikards* svar på våra frågor just nu tycks ha vind i seglet.

– Det finns ett väldigt stort intresse för Sverige generellt inte minst som NATO's senaste medlem men också för den i Sverige verksamma försvarsindustrin (inte nödvändigtvis sverigeägd), samt vårt tekniska kunnande och innovationsförmåga, säger *Rikard*.

Att intresset är stort märks inte minst på de samarbetsavtal som enligt *Rikard* just nu är under förhandling och/eller inväntar beslut om verkställande i den svenska Riksdagen. Försvarssamarbetsavtalet (Defence Cooperation Agreement, DCA), som kortfattat möjliggör för amerikansk militär att förhandslagra materiel och basera personal för övning och om säkerhetsläget så kräver, är det ena och ett annat är det mellan Sverige och en delstat i USA inom ramen för det som benämns State Partnership Program (SPP). Två samarbeten som tillsammans och var för sig utgör en viktig grund för det bilaterala samarbetet med USA och vår egen försvarsmakts utveckling enligt *Rikard*.

SPP är ett program som idag administreras av det som i USA kallas National Guard Bureau i Pentagon, på uppdrag av Department of Defense, och som förenklat kan beskrivas som ett samarbete mellan ett land och en specifik amerikansk delstats Army- respektive Air National Guard. National Guard utgör en del av det amerikanska försvaret och består av drygt 400 000 män och kvinnor uppdelat på olika förband i landets 54 delstater och territorier. National Guard innehar kvalificerade förmågor och system som t ex strategiska transportflygplan av typen C-17 Globemaster, helikoptrar av typen UH-60 Black Hawk, luftvärnssystem av typen Patriot och långräckviddigt raketartilleri av typ HIMARS för att nämna några. System som redan är eller kan bli vanligare även i Sverige.

– För den fortsatta utvecklingen av Försvarsmakten och dess förband finns det flera intressanta förband och förmågor att samarbeta med och med stor sannolikhet kommer Sverige att teckna en avsiktsförklaring om samarbete med en delstat i anslutning till NATO's toppmöte i Washington D.C. i början av juli i år, säger *Rikard* och fortsätter.

– Inte utan viss stolthets kan nämnas att inte mindre än 27 delstater har lämnat in ansökan till National Guard Bureau om att få samarbeta med Sverige inom programmet SPP. Aldrig tidigare har någon nation tilldragit sig så stort intresse.

Nettobidragsgivare av säkerhet

På frågan om han upplever att förväntningarna på Sverige förändrats i och med inträdet i Nato blir svaret nej. Mycket på grund av att man redan tidigare hade en relativt god uppfattning och förväntan på vad Sverige skulle kunna och nu kommer kunna bidra

med, förklarar *Rikard*. Istället menar han att det nu handlar om att faktiskt leverera. Att genom ord och handling tydligt visa på Sveriges avsikt att inta en roll som nettobidragivare av säkerhet inom Nato, vilket vi redan gjort t ex genom besluten att delta med armé- och flygförband i Natos insatser i Lettland respektive över Estland, Lettland och Litauen.

Ett ytterligare tydligt exempel är det stödpaket som Sverige senast beslutade om att skicka till Ukraina om totalt 75 miljarder kronor för åren 2024-2026. Hur olika länder agerar i relation till den negativa utvecklingen i för USA prioriterade områden, såsom Ukraina, är nämligen något som enligt *Rikard* noga följs upp från amerikanskt håll.

Han är tydlig med att säga att även om intresset för Sverige och den svenska Försvarsmakten är stort just nu är det inget som kan eller ska tas för givet eller för evigt.

– Det måste finnas ett grundläggande intresse och något att vinna för båda parter för att ett samarbete skall vara långsiktigt hållbart. För svensk del innebär detta bland annat ett behov av att tydligt lyfta fram vad vi är beredda att bidra med och därefter vara beredda att *”leverera”,* förklarar Rikard på frågan om hur han ser på framtiden för den bilaterala relationen med USA.

Unika förmågor och materiel

När vi mot slutet av intervjun kommer in mer specifikt på samarbetet mellan våra svenska amfibieförband och dess amerikanska motsvarighet US Marine Corps lyfter han framför allt fram den svenska övningen Archipelago Endeavour som ett tydligt exempel på ett värdeskapande utbyte. En övning där amerikanerna deltar i syfte att utveckla en egen förmåga till kustnära strid just eftersom man anser att Sverige, tillsammans med ett fåtal andra länder, är synnerligen duktiga på detta.

– På samma sätt deltar amfibiekåren, senast i år, i övningen Bold Quest som bl a syftar till att demonstrera och utvärdera tekniska och metodmässiga möjligheter att samarbeta på såväl strategisk, operativ som taktisk nivå inom samtliga domäner (luft, mark, sjö, rymd och cyber), fortsätter Rikard innan han avslutar.

– Ett annat sätt att stärka samarbetet är elevutbyte och mot bakgrund av min egen utbildning vid U.S. Marine Corps Command and Staff College är det extra glädjande att vi efter drygt 20 år förhoppningsvis återigen kommer att skicka en elev till Quantico.

Mer om övningen Archipelago Endeavour och samarbetet mellan de svenska och amerikanska amfibieförbanden kommer du att kunna läsa i höstens nummer av Borg-Skum.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

RAPPORT FRÅN 2. MARINA BASBATALJONEN

AV: KENNETH YTTERGREN

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

I augusti 2023 ryckte de första värnpliktiga till 2.Marina basbataljon in på Berga, två månader innan bataljonen officiellt uppstod den första oktober.

Efter sedvanlig grundutbildning följt av befattningsutbildning anslöt de bataljonen i slutet av mars 2024 för vårt allra första förbandsskede. Ett skede som inleddes på klassisk mark, nämligen övningsfältet Myttinge. Vi fick allihop en första inblick i och många aha-upplevelser kring vad det innebär att gruppera och förflytta ett hjulburet förband.

Vilka krav kommer det ställa på oss som förband, vad krävs av övningsterrängen avseende bärighet och framkomlighet, ledningssystem och utbildning.

Samtidigt förflyttade sig och grupperade de sjögående delarna och de första trevande stegen mot en bataljon verksam i två arenor parallellt.

Erfarenheterna skulle sedan implementeras när bataljonen satte ett marint avtryck i Härnösand med omnejd under *övning Nifelheim* (i nordisk mytologi namnet på ett dimhöljt isrike i norr).

Nu skulle vi utveckla förmågan att upprätta en terminalplats där bataljonens sjö- och landgående delar samarbetade för att leverera logistik koordinerat, med hög säkerhet och högt tempo. Allt för att minska exponeringstiden för alla inblandade i syfte att undvika fientlig påverkan och/eller bekämpning.

Övningen avslutades med ett moment i hamnen *Utansjö* där basskyddsplutonen påbörjade spaning under natten för att på morgonen genomsöka och säkra hamnområdet.

Samtidigt patrullerade plutonens stridsbåtar längs farleder och närliggande öar för att skydda egna enheter både på land och till sjöss.

När området bedömdes säkert rullade förbandets lastbilar in samtidigt som bataljonens fartyg Trossö och Loke förtöjde och förnödenheter lastades ombord.

En fientlig patrull tvingade basskyddsplutonen till försvarsstrid, för att ge land- och sjöenheterna tid till urdragning innan de själva under eldgivning från stridsbåtarna i god ordning kunde lämna hamnen.

Förbandsskedet avslutades för våra värnpliktiga med *övning SWENEX* där vi med erfarenheterna från Myttinge och Härnösand mötte externa förband och fick bevis på att vi är på rätt väg.

De värnpliktiga har nu lämnat oss och återgått till Utbildningsbataljonen för Remi och MUCK.

För oss som är kvar på bataljonen påbörjas nu arbetet med att skriva ner våra erfarenheter, skapa rutiner, utveckla taktik och stridsteknik så att vi under nästa förbandsskede kan ta inte bara ett utan två eller tre steg framåt.

C AMF 1 LEDARE

AV: DAVID SAFLIND

Vapenbröder!

Min första artikel som chef för Stockholms amfibieregemente skriver jag efter 4 månader på befattningen och den första tiden har jag till stor del ägnat åt att sätta mig in i regementets verksamhet. Jag kan med lätthet konstatera att vi levererar med hög kompetens och effekt i alla de uppgifter vi har. Bara under mina fyra månader har vi bl.a. genomfört *Nordic Response 24* i Nordnorge (så högt upp man kan komma!), vinterutbildning i Älvdalen, flertalet övningar längs Norrlandskusten med fokus på vår marinhamn i Härnösand. Vi har även genomfört förbandsutbildning av cirka 350 värnpliktiga (ca 100 värnpliktiga krigsplaceras mot 4.sjöstridsflottiljen), vi har påbörjat vårt stöd till Ukrainska marinen med donation och utbildning av stridsbåtar och g-båtar. Sist, men störst, har vi i skrivande stund precis påbörjat den största övningen i mannaminne i Stockholms södra skärgård – *Baltops*.

Baltops är en NATO-övning som svenska marinen deltagit i många år men skillnaden för regementet är att fler förband än någonsin utgångsgrupperar på Berga och i södra Stockholms skärgård. Vi samordnar, koordinerar och logistikförsörjer ca 3500 soldater och sjömän från tio olika nationer. Det finns ca 110 fartyg i Stockholms skärgård – storleksmässigt från stridsbåt 90 upp till det franska amfibiestridsfartyget Mistral.

Just nu är alla utrymmen där det är möjligt att förlägga personal på regementsområdet fyllt med allierade soldater och sjömän, kajerna är välfyllda med allierade örlogsfartyg. Skärgården fylls succesivt med fältgrupperade förband och fartyg. Detta är en årlig marin övning som 2024 syftar till att utveckla vår integration med övriga allierade där vi skyddar undervattensinfrastruktur och säkerställer försvaret av Gotland.

Under våren har vi i olika forum på regementet även påbörjat ett arbete med att utveckla styrning och ledning med bl.a. mer detaljerade delmål för utvecklingen av våra tre krigsförband – *Marin militärbas Haninge, 2.marina basbataljon* och *2.amfibiebataljon* – i syfte att komplettera och tydliggöra vägen till fullt operativa förband år 2030. Med en tydligare målbildsstyrning bedömer vi att fördelning av olika resurser blir enklare samtidigt som det kan släppa lös ytterligare kraft i organisationen för att hitta den bästa vägen till högre operativ effekt.

Vår viktigaste resurs är personalen, där vi nu påbörjat ett arbete för att på ett mer transparant sätt beskriva de möjliga kompetensutvecklingsvägarna som finns inom regementet. Det är också glädjande att vi i sommar tar emot 15 st nya fänrikar, vilket gör att vi under 2024 har fått ett tillskott av ca 40(!) nya officerare.

Runt hörnet väntar fortsatt verksamhet i form med t.ex. högvakt vid Stockholms slott, inryck av ca 410 värnpliktiga, Archipelago Endeavour 2024, introresa med nya officerare på regementet och firande av vapenbröderna 125 år!

Ha nu en riktigt trevlig och skön sommar så ses vi under festliga former i augusti.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

FRAMTIDENS FÖRBANDSKULTUR

AV: PETER BRYNGER

Detta är min sista text som förbandsförvaltare, nästa skrivs av min efterträdare. Urvalsprocessen är i gång.

Denna gång kommer jag uttrycka funderingar kring vår förbandskultur. Inte kulturen i sig utan med ett framtidsperspektiv. Amf 1 har genomgått förändringar det senaste året och berikats med två nya krigsförband, 2. marina basbataljonen och Marin militärbas Haninge.

Sedan Amfibiekåren bildades 2000-10-26 har vi haft symbolen *Torleif* att samlas runt. Det dryga decenniet som passerat har vår identitet varit tydligt kopplad till *Torleif* givet att vårt enda krigsförband har varit amfibiebataljonen.

Med två nya krigsförband behöver vi förändra vår kultur och anpassa oss till den verklighet vi befinner oss i dagligen. Nya och gamla symboler finns idag som ett tecken på identitet och tillhörighet. I vår uppförandekod är vi inkluderande oavsett kön, färg på uniform eller bakgrund. Inkluderande är ett nyckelord som vi nu ska leva upp till.

De två nya krigsförbanden har egna kulturer i sin linda. Det är ett gemensamt ansvar att dessa kulturer införlivas i vår förbandskultur och utvecklar densamma.

Vi är en Marin och tillsammans är vi starkare, alltid. Jag ser behovet av se nya möjligheter. Kultur beordras inte den utvecklas genom föredöme på alla nivåer.

Ska MarinB i Karlskrona ingå i Amfibiekåren?
Kanske en svindlande tanke för många, men med ett perspektiv på 30–40 år kanske den inte är svindlande. Vi måste våga tänka nytt!

Foto: Ditte Boysen Ruge

RAPPORT FRÅN AMFIBIEBATALJONEN

AV: MARKUS APPELGREN

Hallå kära läsare, här kommer en kort rapport om läget vid 2. Amfibiebataljonen.

Förutom genomförande av *Övning amfibie* (som beskrivs i en annan artikel i denna tidning) har bataljonen den senaste tiden genomfört följande övningsverksamhet:

- *Bataljonsövning i Oxelösund (amfkomp och amfskkomp).*
- *Övning Amfibie och Övning Neptun i Berga/Utö området.*
- *Kompaniövning i Härnösand (kjkomp).*
- *Kompaniövning I Söderarm (amfskkomp).*
- *Bekämpningsövning i Arvidsjaur med två granatkastarplutoner (en GSS/K och en VPL).*
- *Avslut på Grundkurs Kustjägare (22st nya kustjägare har tillförts bataljonen).*

Bataljonen har genomfört följande utvecklings- och utbildningsverksamhet:

- *Utbildning på UAV06 (mindre quadrocopter).*
- *Utbildning på indirekt bekämpning i USA för bekämpningsbefäl.*
- *Stöd till 5.amfbat vid deras förbandsutbildningsssked*e.

Utöver ovanstående verksamhet har ett intensivt planeringsarbete genomförts parallellt kopplat till bataljonens tillväxt 2024–2025 och träningsverksamhet för kommande period (Q3/Q4).

Planering för rekrytering av 40–60 kontinuerligt tjänstgörande soldater samt en tillökning av ca sju–tio officerare och specialistofficerare har skett. En mycket uppskattad tillväxt som är avgörande för våra möjligheter att lösa uppgifter under kommande år.

Planering för deltagande i årets två största övningar, Baltops 24 med ca 400 GSS och Archipelago Endeavour 24 med ca 200 GSS. Jag kommer återkomma med rapporter från båda dessa övningar i kommande nummer av Borg-Skum.

Kort sammanfattat kan jag säga att det är ett otroligt högt tryck för tillfället, avgörande utbildning och planering måste ske för utvecklingen mot Amfbat 2030, simultant som flera skarpa operationer genomförs under vår mest hektiska övningsperiod (Q3/Q4).

Min största utmaning ligger i att balansera medarbetarnas krafter och samtidigt inte missa avgörande utvecklingssteg i såväl materieltillförsel som utbildning.

Samtidigt är det en otroligt rolig period, att se nya kustjägare och amfibiesoldater produceras samtidigt som flera NATO-länder vill öva med oss är mycket motiverande. Jag tror att jag talar för all min personal när jag säger att vi är trötta men har kul på jobbet. Ingen vill missa denna tid, samtidigt ska alla hålla in i mål.

En trygghet är att regementet nu fått igång flera rutiner för långsiktig planering under 2025 och 2026. Med en fungerande långsiktig planering och styrande dokument som ramar in verksamheten skapas en röd tråd genom övningsverksamheten.

Ett exempel: mindre bataljonsgemensam övningsverksamhet under 2025 till förmån för en mer intensiv övningsperiod under 2026, som avslutas med ett deltagande på Aurora 26 som hel bataljon.

Under 2025 blir fokus i stället på att stödja 5.amfbat som övar som hel bataljon under sin KFÖ.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

ÖVNING AMFIBIE

AV: MÅRTEN LAGERQUIST

Årets upplaga av *Övning Amfibie* gick av stapeln den 8 april 2024 (ÖA24). De värnpliktiga och övriga prövade inledde med strålande sol på måndagen ett av de tre moment som krävs för att bli utnämnd amfibiesoldat och få rätten att bära utbildningstecknet Amfibie på höger axel. Här följer en rapport från de kommande dagarna.

BAKGRUND

Övning Amfibie är en prestationsövning med utbildningskontrollerande delar, där den prövande inte har vetskapen om ingående moment i detalj. Övningen grundar sig i att amfibieförbanden ska kunna verka under psykiskt och fysiskt påfrestande förhållanden i en krävande skärgårdsmiljö. Eftersom detta ställer höga krav på förbandets personal simulerar Övning Amfibie de ansträngningar förbandets personal kan utsättas för vid mobilisering och insats. Det ingår däri att övad personal tränas att arbeta hårt på bekostnad av egen bekvämlighet med osäkert informationsläge.

Bataljonens övergripande målsättning var att samtliga fullföljer övningen med godkänt resultat.

På enskild soldats nivå förelåg följande mål:

- *Stärkt självförtroende.*
- *Ökad självinsikt om egen förmåga.*
- *Ökat förtroende om förbandets förmåga att lösa ställda uppgifter.*
- *Bygga förbandsanda.*

För godkänt krävdes det att soldaten:

- *Uppvisade förmåga att lösa grundläggande soldatkunskap.*
- *Agerade lämpligt enskilt och i grupp under krigsliknande förhållanden.*
- *Uppvisade förmåga att bibehålla stridsvärdet under flera dygn.*

FÖRUTSÄTTNINGAR

Övning Amfibie planerades och leddes av undertecknad, *fj Mårten Lagerquist,* jämte övningsledare *övlt Marcus Appelgren.* Dessutom understödde befäl och anställda soldater vid utbildningsbataljonen, samtliga sedan tidigare själva godkända på *Övning Amfibie.*

Under övningen fanns ett spelat fientligt scenario i syfte att motivera och kontrollera att soldaten löser ställda uppgifter på ett ändamålsenligt sätt. I årets upplaga hade krig brutit ut i Europa:

En motståndare (GRANNLAND) hade under år 2023 anfallit och genom mark- och luftlandsättningsoperationer lyckats ta landet STURKANIA.

Under årets gång hade flera upplopp skett i SVERIGE och ett kännbart oroligt läge infunnit sig. GRANNLANDS militära aktivitet hade vidare förändrats i

Foto: Amfbat/Utbbat

ÖSTERSJÖN. Hot och kränkningar av svensk territorialvattengräns blev därmed vanligare.

De övande organiserades i ett kompani och aktiverades, därefter utgångsgrupperades de för bevakning med beredduppgift FÖRSVARA i området kring UTÖ.

GENOMFÖRANDE I STORT

Efter inledande mobiliserings- och aktiveringsåtgärder på Berga utgångsgrupperade de prövade per stridsbåt till UTÖ. Där inleddes bevakningen av området i enlighet med högre chefs order.

Efter rapporter om en kommande fientlig landstigning utlöstes kompaniets beredduppgift. Detta innebar flera omgrupperingar i skärgårdsmiljön samt försvarsförberedelser.

Fienden landsteg sedermera på UTÖ, varpå försvarsstrid genomfördes. När fienden vek av fattades beslut om att bibehålla stridskontakt, varför stridspatrullering påbörjades.

När ytterligare svenska förband förstärkte försvarsområdet genomförde de prövade en urdragning ur försvarsområdet, varpå vård och återställning samt återhämtning skedde.

RESULTAT

Övning Amfibie genomfördes enligt plan utan större friktioner eller skador. En bidragande faktor är erfarenheten och kunskapen hos instruktörer, momentövningsledare och övningsledning, vilka har planerat, genomfört och följt upp.

Under övningen förbrukades bl.a. följande:

5 000 L vatten

2 200 st. påsar med vätskeersättning

650 st. dygnsransoner

26 000 st. patroner 5,56

Av 157 startande blev 157 godkända på samtliga moment och därmed på övningen. Bataljonens övergripande målsättning blev därmed uppfylld. Att samtliga startande blev godkända beror på soldaternas mycket goda utbildningsståndpunkt, vilket tyder på goda förberedelser inom plutons ram inför övningen och att värnpliktsutbildningen generellt sett håller en hög nivå.

Övlt Appelgren sammanfattade övningens planering, genomförande och resultat på följande vis:

”…Jag är mycket nöjd över resultatet övningen gett, vi har fått ett detaljerat kvitto på utbildningsbataljonens träning av våra soldater samt testat deras vilja att verka i vår miljö…”

Efter övningens genomförande delades 24 utbildningstecken Amfibie ut till de soldater och befäl som sedan tidigare var godkända på stridshinderbana och snabbmarsch. För övriga återstår att klara också dessa moment innan även de kan titulera sig som amfibiesoldater.

Foto: Amfbat/Utbbat

MOMENT AVBRYTS!

AV: STAFFAN MÅNSSON

Foto: Amfbat/Utbbat

Den övade truppen strömmar in på en kolonn till applåder och tända marschaller. Den här gången fattar den enskilde att det är över. Nyligen trillade några omkull i farten, livlösa och fullkomligt utmattade. Efter att kommandot *”Momentet bryts”* ropats ut kan vi konstatera att ingen har avbrutit övningen. Den prövade soldaten är såklart rejält trött och sliten fysiskt och psykiskt till den gräns som hon eller han själv inte trodde var möjligt. Jag tittar ut över den trötta och slitna truppen och det slår mig att ganska många ändå går obehindrat och tycks piggare om man jämför med tidigare år där soldaten varit så pass trött att de somnat stående och kan knappt gå på grund av smärta i ben och fötter.

Var Övning amfibie lättare det här året?

Har vi varit bättre det här året på att granska vilka individer som inte bör starta övningen på grund av skador? Jag summerar snabbt de momenten som soldaten har prövats på och de sträckor som soldaterna har marscherat och konstaterar att momenten är exakt likadana som varje år; sträckan som de totalt har marscherat och paddlat är densamma som varje år. Så varför anser jag då att soldaten har presterat något bättre, inte bara fysiskt och psykiskt utan även soldatmannamässigt? Svaren kommer såklart långt innan övningen och innan soldaten ryckte in.

Men för att sätta lite perspektiv på det hela så är det inte första gången som alla startande kommer i mål. För ett par år sedan diskuterades det efter övningen att det var första gången alla gick i mål. Jag kommer ihåg att det gnisslades lite bland de yngre befälen och jag ska vara ärlig – jag var en av dem. Anledningen var att vi upplevde att det inte fanns någon konsekvens för att man var långsam eller för att man gjorde fel. Då är det inte så konstigt att alla går i mål, tänkte vi, för man kunde gå långsamt och det slet inte lika mycket på kroppen. Yngre befälen var lite smått irriterade över att äldre befäl dunkade varandra i ryggen och sa *”Gud vad bra vi är”* medan vi yngre vi var rejält självkritiska.

Idag har jag en annan bild och är av en annan åsikt; framförallt så vill jag reflektera innan jag sätter domen. Det är mycket möjligt att just *Övning amfibie* för ett antal år sedan var lite snällare mot patrullerna. Dock vet jag att det här året var vi inte snällare – det är faktiskt så att patrullerna presterade överlag riktigt bra när det gäller sådana enkla saker som till exempel att ta sig från punkt a till punkt b, marsch och rastrutiner m.m. Gör man fel så kommer man in sist men då behöver de inte gå någon straffrunda för de hade redan fått sitt straff. De fick förflytta sig betydligt längre än alla andra och fick ingen vila innan nästa moment började.

Jag och en kollega (numera kompanifanjunkare 2.utbkomp) skissade på utbildningen för ett tag sedan och tillsammans med de yngre befälen konstaterade vi att rutintjänst och enkelhet är det vi ska fokusera på under utbildningen; allt annat är överflöd. Är du trött, sliten, hungrig och vädrets makter gör allt för att kränka dig så är det bara rutintjänst och enkelhet som är ditt ankare. Det som ska skilja oss från övriga är att vi ska bli proffs på det enkla och inte gena i kurvor eller slarva.

Vad har då detta med Övning amfibie att göra?

Jo, det är nu vi fick se frukten av enkelheten och rutintjänsten som vi har tjatat på. Vi har tjatat hål i huvudet på soldaten om rutintjänst, vi äldre har tjatat på de yngre befälen om att tillse att soldaterna hela tiden håller sig till rutinerna. Jag, som har varit med på ett antal *Övning amfibie,* kan nu se en markant skillnad hos soldaten och dess agerande. Soldaten slarvade inte nämnvärt mycket, genade inte särskilt mycket i kurvorna och resultatet blev att stridsvärdet var något högre än tidigare. Sedan har vi såklart en annan faktor som spelar extremt stor roll den här övningen. Vädret! Hade vi haft samma resultat i år om det hade spöregnat varje dag, eller varit iskallt? Självklart inte, men jag tror fortfarande att vi har kommit en bra bit på vägen.

Vi har självklart brister det här året som vi måste förbättra till nästa värnpliktskull, som rycker in efter sommaren. Här ser vi vikten av att ha kvar befälen på kompaniet så att vi kan förvalta den kunskap och den erfarenhet vi har dragit så att varje värnpliktskull blir bättre och bättre varje år. Vi ska bli ännu proffsigare på enkelheten och rutintjänsten. Nyckeln ligger i att soldaten ska alltid veta vad som ska göras oavsett vad det är för väder och vind. Oavsett var vi är geografiskt så eftersträvar vi att alltid agera likadant så att när maten har tagit slut och jag är fysiskt och psykiskt trött – då har jag mitt ankare att hålla fast i och det ankaret är enkelhet och rutintjänst; någonting som jag som enskild individ är extremt professionell på här på amfibieförbandet.

Nu, ett antal veckor efter övningen, har vi har sett resultatet. Utbildningstecken och medaljer för tvågrensmärket i guld har delats ut. Övningen började med att alla fick skottställa sina vapen under tre försök utan stöttning och sedan springa och skjuta tvågrensmärket. Vi pratar om över 60 medaljer så kan jag bara konstatera att den planen som vi i kompaniledningen har genomfört innan inrycket och det engagemang som enskilt befäl har lagt ner det här året gör mig otroligt stolt över att tjänstgöra som kompanifanjunkare på 1. utbildningskompaniet.

Jag är oerhört imponerad av de befälen vi har, oavsett om det är en förstaårsfänrik eller en nyexaminerad sergeant eller en GSS/K. Det är också med stor glädje som jag kan konstatera att nästan alla befäl på kompaniet önskar att få vara kvar på samma kompani och här har vi en möjlighet att förvalta den kompetens som alla bär på. Det ska vara enkelt att stå emot de yttre faktorerna och med enkelhet nedkämpar vi motståndaren.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

HÄRNÖSAND – EN MARIN MÖJLIGHET TILLSAMMANS MED ANDRA

AV: PATRIK BERGE

Amf 1 har sedan hösten 2023 ett ansvar för all marin infrastruktur inom norra och mellersta militärregionen. Längs kusten blir det en sträcka från Haparanda i norr till Bråviken i söder. För Amf 1 utgörs den största anläggningen längs Norrlandskusten av marinhamnen i Härnösand. Marinhamnen är den tidigare hamnen för KA 5 och är belägen centralt i Härnösands stad. Även om ansvaret för Amf 1 tydligast omfattar hamnen finns relativt omfattande verksamhet och infrastruktur i och i kring Härnösand som andra förband ansvarar för. Den största verksamhetsutövaren är Norra militärregionen med Västernorrlandsgruppen med ansvar för förbandsproduktion av två hemvärnsbataljoner och ansvarar även för utbildning av alla hemvärnets båtplutoner i norra militärregionen.

Chefen för Västernorrlandsgruppen är också Försvarsmaktens platschef i Härnösand och denne har sin gruppering inom det tidigare kasernområdet för KA 5. Garnisonsansvaret för allt utom hamnen i Härnösand kommer att flyttas över från chefen för Bodens garnison (I 19) till chefen för återetablerade Västernorrlands garnison (I 21). Återetableringen av I 21 i Sollefteå kommer också att öka militära stödmöjligheter och kapacitet som även Amf 1 verksamhet kan ta del av i Västernorrland.

Marinhamnen i Härnösand är i ett generellt gott infrastrukturellt skick och det väsentliga som behövs för sjögående förband finns. Det gör att marinhamnen tillsammans med Försvarsmaktens övriga delar i Härnösand utgör en viktig marin stödjepunkt vid Norrlandskusten. I hamnen finns flertalet verksamhetsutövare och dessa kommer nu att samordnas av C Amf 1.

Det är viktigt för krigsförbanden ur Amf 1 att känna till Norrlandskustens terräng och kustmiljöer. Terräng och miljö skiljer sig från vår hemmaterräng i Stockholms skärgård och det är märkbart att det är en kallare klimatzon. Ur ett marinoperativt perspektiv är det viktigt att vi tar vårt ansvar och är experter längs hela vår kust. Som Natomedlem ritas den säkerhetspolitiska kartan och sjökortet om, inte minst i norr. Här sätts vi militärstrategiskt samman med Finland och Norge på ett annat och närmare sätt jämfört med tidigare. Sjöfarten i Bottniska viken ökar och viktiga hamnar längs norrlandskusten byggs ut. Längs Norrlandskusten finns också för Sverige viktig industri, inte minst försvarsindustri. Marinen är den yttersta garanten för att sjöfarten ska fungera i alla konfliktnivåer. Vidare är Härnösand en av platserna som är särskilt utpekad i underlaget för det bilaterala DCA-avtalet med USA.

Sedan C Amf 1 fick ansvaret för marinhamnen under hösten har här omfattande utbildnings- och övningsverksamhet genomförts av krigsförband ur Amf 1. Utbildningsbataljonen har under hösten och vintern genomfört både stridsbåts- och svävarutbildning längs Norrlandskusten. 2. amfibiebataljonen har under vårvintern övat i Västernorrland då vintern bjöd på både omfattande snödjup och mycket havsis. 2. marina basbataljonen genomförde under våren en bataljonsövning i Västernorrland med både sjö- och landgående enheter. Alla dessa verksamheter har med framgång använt Härnösand som utgångspunkt och nyttjat hamnen som stödjepunkt.

Hur ser vi på förutsättningarna i området kring vårt gamla systerförband KA 5?

Jo – vi ser att det som finns är mycket användbart och vi är tacksamma att inte allt avvecklats under åren med strategisk time out. Samtidigt ser vi stor potential i området där vi fortsatt kan bygga våra krigsförband starkare, också tillsammans med andra.

C Amf 1 ambition är nu att fortsätta att utveckla marinhamnen som marin stödjepunkt, bland annat utöka kapaciteten och arealen av marinhamnen. Den utökade arealen ska bland annat medge bättre rangeringsyta på land. Garnisonsenheten (GarnE) vid Amf 1 har redan kommit långt med både planering och genomförande av detta. Bemanningsarbete pågår för att GarnE Amf 1 kommer att bemanna hamnkapten för marinhamnen. Detta innebär att marinen efter drygt 20 år åter har personal i Härnösand.

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

EN SISTA BETRAKTELSE FRÅN UTBILDNINGSÅRET 2023/24

AV: SEBASTIAN BORG

Foto: Maja Hansson/Försvarsmakten

Ett år på ett utbildningskompani går fort. Vid första kontakten med de värnpliktiga känns det inte så, det känns som att det kommer ta en evighet bara att lära dem att stå i raka led.

Nu kan de värnpliktiga sedan länge stå i raka led, de har enbart två veckor kvar. En vecka är avsatt för särskild tillsyn och inventering, därefter en vecka för att lämna in vapen och persedlar och slutligen ska de försvinna ut genom grindarna. Då har truppen vigt mellan tio och elva månader av sina unga liv för att försvara det gemensamma vi har i Sverige. Det är fint. Majoriteten av dem som muckar kommer inte att återvända till grönkläder på länge, de ska till civila studier och arbeten i sina hemtrakter. Vissa väljer att fortsätta och arbeta som GSS, vilket är en spännande karriär och ett välbehövligt tillskott till kåren. Ett fåtal har kommit in på officersutbildningar och ska fortbilda ig inom den militära professionen, redo att om något eller några år gå tillbaka till grundutbildningen iklädda en annan roll.

Jag är riktigt stolt över vad de värnpliktiga har presterat under året. Den levererade slutprodukten under kompaniets sista skarpskjutning överträffade förväntningarna och lovorden från både blågula och andra besök har haglat tätt. Som instruktör blir man väldigt glad när ens skyddslingar får beröm och beundran, men än mer glad blir man nog när man inser att det goda resultatet inte är en slump utan resultatet av många människors hårda arbete.

Det har varit ett hårt slit från alla som har utbildat eller gjort deras utbildning möjlig, i både stora och små roller. Förrådspersonal som står i ottan på tvättbyte efter tvättbyte. Sergeanter som leder den tråkiga men ovärderliga drillen i huvudbefattning. Staben som organiserar logistiktransporter land och rike runt när utbildningen ska bedrivas på andra platser. Alla förtjänar ett tack, särskilt de som inte har jobbförmånen att få stå på Utö och se slutresultatet. Ett amfibieskyttekompani som anfaller och tar terräng i svår skärgårdsmiljö. Med egen indirekt eld. Allt genomfört med skarp ammunition. Det är riktigt fint!

Året har gått fort, nästan för fort. Efter muck väntar semester, sen kommer nästa kull. Jag har dragit mängder med erfarenheter från året och hur stolt jag än är med årets värnpliktiga hoppas jag att erfarenheterna kan göra nästa gäng ännu lite bättre.

RAPPORT FRÅN FÄSTNINGSMUSEET

AV: ERIK HIMMELSTRAND

RAPPORT FRÅN FÄSTNINGSMUSEET

Förra gången skrev jag att vintern aldrig tycktes släppa, men att det fanns tecken på att en ljusare tid närmade sig. Med facit i hand kan jag konstatera att precis just ingenting har förändrats sedan dess. Våren verkar helt enkelt aldrig vilja infalla sig och det har varit kallt, blött och grått mest hela tiden. Det kalla vädret gör även att allmänheten inte verkar hågade att boka in resor till skärgården, för det har sällan varit så tomt på bokningar som just inför denna säsong. Vi får se hur det går med både värmen och bokningarna framöver.

Denna rapport innehåller som vanligt både sött och salt och till det söta får nog räknas att det nu, när jag skriver detta (i det närmaste) står klart med en kommunikationsbåt mellan Vaxholm och Kastellet under sommaren. Det blir Antrophia rederi som kommer att köra på traden. Rederiet känner väl till sträckan eftersom de under ett antal år har drivit linfärjan till Kastellet åt Vaxholms stad och Trafikverket. Båten kommer provisoriskt under denna sommar, medan kajrenoveringarna pågår i Vaxholm att avgå från kajplats 1, dvs. från den plats som äldre Vaxholmare känner som *”Zanders hörna”*.

Nu lite salt, jag var väldigt glad i den förra rapporten att museet skulle anordna ett evenemang under sommaren med grupper som håller på med historiskt återskapande. Detta var så sent som i vintras nästan i lås, men vad händer. Jo, 2024 visade sig vara ett hågkomstens år av invasionen i Normandie. Det är nämligen 80 år sedan och de viktigaste aktörerna har inbjudits att delta i denna manifestation och museet blev snuvade på deras deltagande. Just nu undersöker vi möjligheten att ordna ett evenemang som vi kallar *”Krig och krom”* med fordon från 1940 och 1950-talet. Så har ni veteranfordon från denna tidsepok och vill delta, så hör gärna av er till mig.

Så lite sött igen. En för oss glädjande hågkomst är att Vaxholms Fästnings Museum fyller 60 år sedan verksamheten återinvigdes på Vaxholms kastell 1964, detta efter att tidigare ha varit inrymt i Oskar-Fredriksborgs fort. Med anledning av detta så kommer museets årsbok 2024 handla om Kastellet.

Boken berättar om fästningens tillkomst, dess byggnation och utformning och varvar äldre fotografier med nytagna bilder av *fotograf Peter Nerström*. Den som har gjort det största jobbet med boken är museivännen *Lars Thaning* som lagt ner ett otroligt ideellt arbete på att göra dess layout och utformning. Boken som säkert blir mycket uppskattad, erhålls genom medlemskap i ***Vaxholms Fästnings Musei Vänner*** genom insättande av ***200 kr*** på ***bankgiro, 689–2913***. Glöm ej att ange namn och adress. Vill man delta vid föreningens årsmöte på Vaxholms kastell ***lördagen den 15 juni*** betalar man ***ytterligare 240 kr***, vilket bekostar båtresan t.o.r. presentation av boken, besök i museet och lunch i Kastellets pansarbatteri.

Slutligen kan nämnas att vi på fästningsmuseet nu håller på att bygga upp en ny barn- och familjeaktivitet som heter *”Kalle Kanonkula & hans vänner”* – en lärande historia för hela familjen om demokrati. Nog så viktigt i dessa dagar.

MISSA INTE DESSA EVENEMANG I SOMMAR

25 maj kl. 12–16
Ny barnaktivitet öppnar i museet, *”Kalle Kanonkula och hans vänner”*.

2 juni kl. 13
Konst, historia & arkitektur på Rindö redutt.
Öppna ateljéer och hembakat fikabröd.

6 juli kl. 12–15 (Ev.)
Krig & Krom. Fordon, dans och musik från 1940–50-talen.

10 aug kl. 13–15
Oskar-Fredriksborgs fort. Historia och chans att se en anläggning som oftast är låst.

För aktuell information, besök:
www.vaxholmsfastning.se

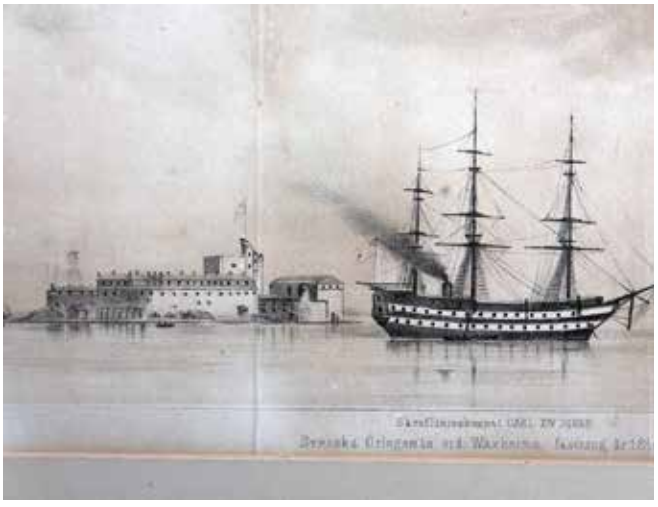

Foto: VFM

B **Posttidning**
Ej retur

Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
By Breidablick
130 61 HÅRSFJÄRDEN

VAPENBRÖDERNA

Kamratföreningen Vapenbröderna är Stockholms amfibieregementes kamratförening. Föreningen ger ut tidningen Borg-Skum fyra gånger per år. Mer information om föreningen finns på vår hemsida

www.vapenbroderna.se

Följ oss även på facebook och Instagram

Föreningens adress:
Kamratföreningen Vapenbröderna
c/o Stockholms amfibieregemente
by Breidablick, 130 61 Hårsfjärden

info@vapenbroderna.se

Skattmästaren:
Marie Wall
Mobil 070 886 50 25
evmavi03@gmail.com

Årsavgift:
200 kr
Familjemedlem 100 kr

Bankgiro:
294-9816

Swish:
123 435 29 28

REDAKTION

red@vapenbroderna.se

Redaktör tillika ansvarig utgivare:
Victor Ihre Persson
Mobil 070 866 73 00

Redaktionsmedlemmar:
Carl von Gerber
Mobil 073 181 48 87
Mats Geijer
(Korrektur)

Utgivning:
Fyra nummer per år

Layout:
ANV Gunilla Borg
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
Tryckeri AB Orion

Scanna QR-koden för ansökan om medlemskap

Adressändring:
www.vapenbroderna.se/medlemskap